

Zamawiający:

Międzyrzeckie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji
SPÓŁKA Z OGRANICZONA ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
Święty Wojciech 46, 66-300 Międzyrzecz
NIP: 596-12-15-537; KRS: 0000140914

Międzyrzecz, Dnia 16.01.2019 r.

INFORMACJA NR 9/48/ZP6/POIIS/DEOŚ/2018

TEMAT: „PYTANIA I ODPOWIEDZI DO SIWZ do WARUNKÓW REALIZACJI KONTRAKTU”

Znak sprawy: 48/ZP6/POIIS/DEOŚ/2018

Dotyczy postępowania pn.: „PRZEBUDOWA I MODERNIZACJA OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W MIEJSCOWOŚCI ŚWIĘTY WOJCIECH WEDŁUG WARUNKÓW KONTRAKTOWYCH ŻÓŁTY FIDIC - W FORMULE ZAPROJEKTUJ-WYBUDUJ”

Znak sprawy: 48/ZP6/POIIS/DEOŚ/2018 prowadzone w trybie Przetargu nieograniczonego zgodnie z zgodnie z ustawą Prawo Zamówień Publicznych z dnia 29 stycznia 2004 r. (Ujednolicony tekst Dz. U. z 2017 r. poz. 1579, 2018 r. poz. 1560, 1603) zwana dalej Ustawą Pzp lub Ustawą Prawo zamówień publicznych. Wysłanego do publikacji - w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (DUUE) dnia 14.10.2018 r. data publikacji i nr ogłoszenia o zamówieniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (DUUE) to: 2018/S 200-453576 -17.10.2018 r. Przedłużonego do dnia 12 grudnia 2018r. do godz. 12.00 Ogłoszeniem o zmianie z dnia 8.11.2018r nr 2018/217-217-497348 opublikowanym w DUUE dnia 10.11.2018r. Przedłużonego do dnia 10 stycznia 2018r Ogłoszeniem o zmianie ogłoszenia z dnia 5.12.2018r nr 2018/S 237-542299 opublikowanym w DUUE dnia 8.12.2018r. A następnie przedłużonego do dnia 7 lutego 2019r Ogłoszeniem o zmianie ogłoszenia z dnia 3.01.2019r nr 2019/S 003-004172 opublikowanym w DUUE dnia 4.01.2019r

I.W związku z pytaniami jakie wpłynęły do Zamawiającego w dniu 28.12.2018r. r. działając na podstawie Rozdziału 8.2 SIWZ, pn. Wyjaśnienia do SIWZ udzielamy odpowiedzi na następujące pytania do KONTRAKTU FIDIC.

PYTANIE NR1/IN9

Dotyczy Formularza cenowego (część 1. Elementy scalone i część 2. rozliczenia kontraktu FIDIC) stanowiącego załącznik 3 do SIWZ IDW:

- (a) Zgodnie z odpowiedzią Zamawiającego nr 2/IN2 z dn. 19.11.2018r., wszystkie drogi wewnętrzne na obiekcie są do przebudowy. Zdefiniowana w Formularzu cenowym powierzchnia równa 2850 m2 jest zatem za mała i nie odpowiada powierzchni wszystkich istniejących dróg oraz dróg nowo projektowanych.

Fundusze Europejskie
infrastruktura i Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Fundusz Spójności

- (b) Łączy długość ogrodzenia terenu wraz z bramą wjazdową i furtką, zgodnie z Formularzem cenowym wynosi 1060 mb. W Tomie III SIWZ PFU pkt. 4.6.3 str. 117 podana jest długość całkowita ogrodzenia ok. 980 m.
- (c) W Odcinku „Sieci technologiczne” podane są długości odcinków w metrach bieżących dla zagregowanych typów sieci bez informacji jakich średnic dane podane długości dotyczą.

W związku z powyższymi rozbieżnościami, jak również ze względu na rozliczenie ryczałtowe Kontraktu oraz formułę „Zaprojektuj-wybuduj” zwracamy się z prośbą o usunięcie ilości przedmiarowych w odcinkach: „Sieci technologiczne” i „Zagospodarowanie terenu” w Formularzu cenowym i zastąpienie wartości liczbowych w kolumnie „Ilość” zapisem 1 kpl.

ODPOWIEDŹ NR1/IN9

ad a). Wyjaśniamy, że w przedmiotowym kontrakcie zastosowanie ma ryczałt co oznacza, że Wykonawca rozliczany będzie i tak za wykonanie określonych zadań wynikających z opisu przedmiotu zamówienia a nie za wykonane prace na podstawie obmiarów. Podane długości w formularzu cenowym pełnią wyłącznie funkcję pomocniczą mającą ułatwić Wykonawcy kalkulację ceny ryczałtowej w wysokości umożliwiającej mu realizację przedmiotowego zamówienia. Podane ilości są orientacyjne wskazując jaki jest rząd wielkości ilości każdej pozycji wskazanej w mb tak aby Wykonawca mógł oszacować kwotę swojego wynagrodzenia na poziomie umożliwiającym domknięcie finansowe inwestycji. Bo komplet może oznaczać zarówno 200 metrów jak i 1200 metrów.

W związku jednak z tym, że w Formularzu cenowym wartość netto wylicza się z iloczynu ilości i ceny jednostkowej Zamawiający zmienia metodę jej kalkulacji wpisując w kolumnie [Jednostka] zamiast "mb" oznaczenie kompletu "kpl".

DO informacji dołącza się poprawiony Załącznik 3. Formularz cenowy_ wersja 3.

ad b)

odpowiedź jak w lit a)

ad C)

odpowiedź jak w lit a)

W przypadku przetargu „zaprojektuj-wybuduj” na tym etapie nie jesteśmy w stanie określić średnic poszczególnych rurociągów, tak jak i ich ostatecznej długości (zgodnie z odpowiedziami w lit. a i b). Dobór średnic rurociągów będzie zadaniem Wykonawcy na etapie projektowania.

UWAGA 2/IN9

Zwracamy się z prośbą o wyjaśnienie rozbieżności oraz wprowadzenie ujednoczenia hierarchii dokumentów, o których mowa w pkt. 2 oraz 12 Aktu Umowy. Zgodnie z przyjętą w praktyce kolejnością pierwszeństwa dokumentów objętych kontraktem realizowanym według warunków FIDIC nadrzędną pozycję powinny otrzymać Warunki Szczególne oraz Ogólne Kontraktu a dopiero później powinny być wymienione pozostałe dokumenty takie jak

Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia (IDW wraz ze zmianami i odpowiedziami Zamawiającego udzielanymi w trakcie postępowania przetargowego oraz OPZ), itd.

ODPOWIEDŹ 2/IN9

Zamawiający nie podziela opinii Wykonawcy albowiem wymienione dokumenty należy traktować jako podporządkowane SIWZ. Wyjaśniamy, że Zamawiającego w pierwszej kolejności obowiązuje ustawa PZP i kontrakt FIDIC jest jej podporządkowany a nie odwrotnie. Tworzenie warunków szczególnych kontraktu polega na dostosowaniu jego klauzul do warunków polskich (w naszym przypadku do PZP) oraz do założeń wewnętrznych Zamawiającego. Należy również wyjaśnić, że SIWZ a szczególnie informacje publikowane na etapie składania ofert zawierają wyjaśnienia i konteksty tych wyjaśnień czego nie zawiera kontrakt FIDIC. Co więcej KONTRAKT FIDIC musi być podporządkowany SIWZ ponieważ Zamawiający może przeoczyć miejsce dokonania korekty w umowie w ramach udzielanych odpowiedzi, co nie oznacza że zmiana nie jest wiążąca. Zmiana taka jest wiążąca nawet pomimo braku takiego wpisu w warunkach szczególnych kontraktu. Zauważenie rozbieżności powinno być Zamawiającemu zgłoszone a bazując na treści odpowiedzi udzielonej na etapie pytań i odpowiedzi do SIWZ kwestia ta może zostać poprawiona zgodnie z klauzulą 13.1 jako eliminacja pomyłki pisarskiej polegającej na przeoczeniu miejsca koniecznej zmiany. Kontrakt jest obszerny toteż takie sytuacje mogą się wydarzyć. Dlatego właśnie nadrzędne znaczenie ma SIWZ IDW.. Zapisy Aktu umowy pozostają zatem bez zmian.

UWAGA 3/IN9

Dotyczy klauzuli 1.1.3.3.WS – Czas na wykonanie. Wnosimy o zmianę terminów określonych w niniejszej klauzuli na zgodne z postanowieniami pkt. 11 Aktu Umowy. Brak dokonania aktualizacji zapisów ze strony Zamawiającego.

ODPOWIEDŹ 3/IN8

Wyjaśniamy, że zmiana ta jest wiążąca pomimo przeoczenia miejsca dokonania koniecznej korekty (było to wpisane w jednym miejscu w kontrakcie w pkt. 11 Aktu Umowy). Jest to możliwe na podstawie klauzuli 13.1 jako eliminacja pomyłki pisarskiej polegającej na przeoczeniu miejsca koniecznej zmiany. Wyjaśniamy, że Zamawiający nie ma obowiązku aktualizować KONTRAKTU każdorazowo po publikacji listy pytań i odpowiedzi do SIWZ, może to zrobić jednorazowo na etapie podpisywania umowy w ramach dostosowywania wzorca umowy do wszystkich zmian wprowadzonych na etapie pytań i odpowiedzi do SIWZ. Zamawiający postanowił aktualizować kontrakt na etapie pytań i odpowiedzi do SIWZ w celu przyspieszenia procedury zawierania umowy. Dlatego Zamawiający konsekwentnie poprawia zapisy klauzuli 1.1.3.3.WS – Czas na wykonanie. zgodne z wcześniej zaktualizowanymi postanowieniami pkt. 11 Aktu Umowy.

DO informacji dołącza się poprawiony TOM II.KONTRAKT_ wersja 4.

UWAGA 4/IN9

Dotyczy klauzuli 1.1.3.7.4. WS. Wnosimy o wydłużenie terminu usunięcia awarii, o której mowa w niniejszej klauzuli do 48 h od momentu zgłoszenia, jak również o sprecyzowanie o jakim pogorszeniu ścieków na odpływie jest mowa? Czy Zamawiający ma na myśli przekroczenie parametrów jakości ścieków oczyszczonych zdefiniowanych w odnośnym rozporządzeniu?

ODPOWIEDŹ 4/IN9

Zamawiający przychyliła się do prośby Wykonawcy i wydłuża termin usunięcia awarii, o której mowa w klauzuli 1.1.3.7.4. do 48 h od momentu zgłoszenia.

Zamawiający potwierdza, że chodzi o nie przekroczenie limitów wyznaczonych dla zanieczyszczeń do których monitorowania Spółka jest zobowiązana na podstawie **Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego** wydanego na podstawie **Dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych** (Dz. Urz. WE L 135 z 30.05.1991, str. 40, z późn. zm.; Dz. Urz. UE . - jak dla aglomeracji o wielkości powyżej 15.000 RLM. Są to wartości które podaje dla danej oczyszczalni obowiązujące pozwolenie wodno-prawne, które stanowi Załącznik 3 do PFU.

UWAGA 5/IN9

Dotyczy klauzuli 1.1.4.4. WS. Prosimy o wyjaśnienie w jakich przypadkach i na jakich zasadach tworzony będzie Aneks porządkujący do kontraktu FIDIC, który jest podstawą do wystawienia Końcowego Świadczenia Przejęcia. Ponadto wnosimy o określenie osoby/-ów, które będą decydowały o konieczności podpisania przedmiotowego Aneksu. Zamknięty katalog określający zasady tworzenia Aneksu powinien być znany Wykonawcy przed podpisaniem Kontraktu.

ODPOWIEDŹ 5/IN9

Wyjaśniamy, że aneks porządkujący będzie tworzony na takich samych zasadach jak pozostałe aneksy do umowy, które będą konieczne na podstawie protokółów konieczności dokonania zmiany (o ile wystąpi konieczność dokonania takich zmian). Istotne zmiany mogą być wprowadzone do umowy tylko jeśli były przewidziane w klauzuli 13.1 KONTRAKTU

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Można wprowadzić również zmiany nieistotne nieprzewidziane w umowie - ale są to takie które nie wpływają na równowagę ekonomiczną kontraktu. Aneks porządkujący to pomocnicze określenie ostatniego aneksu jaki może być podpisany w trakcie umowy. Nie ma on szczególnych zasad sporządzania innych niż pozostałe aneksy . Podano tylko konkretny czas na jego podpisanie ponieważ ostatni odbiór musi zawierać taki zakres prac jak to wynika z umowy i aneksów do niej (jeśli były konieczne zmiany do umowy) tak aby możliwe było podpisanie ostatniego protokołu odbioru jako zgodnego z umową. W przypadku braku takiego Aneksu w odpowiednim momencie odebranie robót zostałoby wstrzymane i przesunięte w czasie.

Czas podpisania ostatniego /porządkującego aneksu jest istotny z uwagi na konieczność dostosowania terminów ważności zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Jeżeli zachodzi konieczność wydłużenia czasu na ukończenie do którego Wykonawca jest uprawniony to podpisanie takiego aneksu nie może nastąpić po upływie tego terminu. Zamawiającemu chodziło o to aby Wykonawca nie czekał do ostatniej chwili ze zgłaszaniem koniecznych zmian albowiem ich wprowadzenie może się okazać wówczas niemożliwe. O zmiany mogą wnioskować obie strony ale tylko i wyłącznie na podstawie przesłanek wymienionych w klauzuli 13.1. WS. A więc wszystko jest Wykonawcy wiadome.

O konieczności podpisania ostatniego aneksu zadecyduje Zamawiający - ale tylko jeśli strony stwierdziły wspólnie konieczność wprowadzenia zmian do umowy. Decyzja nie ma zatem charakteru narzucającego, ale raczej porządkującego stronę formalną kontraktu umożliwiającą dokonanie odbioru i zapewnienie ważności zabezpieczenia należytego w całym okresie realizacji oraz gwarancji i rękojmi za wady. .

UWAGA 6/IN9

Dotyczy klauzuli 1.1.4.4., 1.1.4.12. oraz 14.11. etc. Wnosimy o ujednoczenie stosowanego przez Zamawiającego nazewnictwa tj. stosowania tylko pojęcia Końcowego Świadcstwa Płatności lub Ostatecznego Świadcstwa Płatności. Zamawiający w żadnym miejscu Kontraktu nie przewidział równowagi tychże pojęć co może prowadzić do błędnego przeświadczenia Wykonawców o istnieniu 2 różnych dokumentów.

ODPOWIEDŹ 6/IN9

Zamawiający wyjaśnia, że Końcowe Świadcstwo Płatności oznacza dokument uprawniający do płatności za prace wykonane i odebrane w ramach Protokołu Odbioru Końcowego Robot. a Ostateczne Świadcstwo Płatności to dokument uprawniający do płatności ostatniej należnej po wystawieniu Świadcstwa Przejęcia (będzie to rozliczenia za prace wykonywane na etapie rozruchu jak np. rozruch i szkolenia). Toteż słusznie Wykonawca zauważył, że nie są to dokumenty równoważne.

UWAGA 7/IN9

Dotyczy klauzuli 1.1.4.12. WS. Wnosimy o jednoznaczne określenie, w tym także w przywoływanych klauzulach dotyczących wystawiania PŚP, w jakich okresach rozliczane będą roboty. Prosimy o potwierdzenie, że Roboty (w tym usługi, dostawy, montaż itp.) będą rozliczane w okresach kwartalnych wg faktycznego zaawansowania Robót, w oparciu o kwoty wskazane w Planie Płatności.

ODPOWIEDŹ 7/IN9

Wyjaśniamy, że roboty będą rozliczane w cyklu kwartalnym, co zostało wpisane w klauzuli 14.1. [CENA KONTRAKTOWA], ust 4, lit d) cytuję:

"Do odbioru będą zgłaszane zrealizowane zadania w cyklu kwartalnym według postępu rzeczywistego spośród zadań które kwalifikują się do odbioru"

UWAGA 8/IN9

Dotyczy klauzuli 2.5. WS. Wnosimy o wskazanie zamkniętego katalogu sytuacji/przypadków uchybień kontraktowi zawinionych przez Wykonawcę, które mogą doprowadzić do nałożenia na niego kar ze strony Zamawiającego. Pozostawienie zapisów niniejszej klauzuli w obecnym kształcie sprawia, iż praktycznie każde działanie Wykonawcy na budowie (w tym także niezawinione uchybienie) może zostać uznane za naruszenie i być podstawą zapłaty kary umownej, co przy braku wyznaczenia limitu kar umownych jest rażąco niekorzystne dla Wykonawcy. Wnosimy również o wprowadzenie stosownej procedury obejmującej obowiązek uprzedniego wskazania nieprawidłowości przez Zamawiającego i wezwania Wykonawcy do zaprzestania naruszeń w odpowiednim terminie, którego dopiero bezskuteczny upływ warunkował będzie możliwość obciążenia Wykonawcy karą. Prosimy także o ustalenie limitu kar umownych na poziomie 20% Ceny kontraktowej.

ODPOWIEDŹ 8/IN9

Wyjaśniamy iż Kontrakt przewiduje kary umowne tylko za zawinione przez Wykonawcę uchybienia. W ust 4) klauzuli 2.5 napisano, cytuję:

W razie zaistnienia jakiegokolwiek przesłanki do roszczenia Zamawiającego wobec Wykonawcy Inżynier, działając na mocy klauzuli 3.5 [Ustalenia] powinien wystosować stosowne Powiadomienie a Zamawiający po upewnieniu się, że prawo **do naliczenia kary jest bezsporne** wystawia notę obciążeniową.

Wynika z tego, że Zamawiający przed naliczeniem kary musi się upewnić, że prawo do naliczenia kary jest bezsporne, czyli zawinione przez Wykonawcę. W związku z tym, że nadzór nad kontraktem pełni INŻYNIER KONTRAKTU on też podejmuje ustalenia zgodnie z klauzulą 3.5 Ustalenia. On też zobowiązany jest kierując się bezstronnością i obiektywizmem ustalić czy Wykonawca ponosi winę za zaistniałe uchybienie:

klauzula 3.5, lit a) cytuję:

(...) Inżynier podejmuje działania w celu ustalenia stanu faktycznego roszczeń i/lub kwestii spornych wraz ze wskazaniem jakie wynikają z Kontraktu reguły postępowania w danej sytuacji dla każdej ze Stron. Dotyczy to w szczególności okoliczności wywołujących skutki finansowe dla którejkolwiek ze Stron niniejszej Umowy, których rozpatrzenie leży w kompetencjach Inżyniera Kontraktu

klauzula 3.5, lit c) cytuję:

Inżynier interpretuje Kontrakt w sposób zapewniający bezstronność i obiektywizm i wskazuje Zamawiającemu zgodną z Kontraktem procedurę postępowania podając uzasadnienie faktyczne i prawne tj. odwołując się do określonych klauzul Warunków Ogólnych i /lub Szczególnych Kontraktu wraz z ich interpretacją wydając stosowne Postanowienie w każdym przypadku

Wyjaśniamy ponadto, że w kontrakcie FIDIC została ustalona procedura rozpatrywania roszczeń (kara umowna stanowi roszczenie Zamawiającego), w taki sposób że: Zamawiający musi się najpierw upewnić że jego roszczenie jest bezsporne badając wszystkie okoliczności faktyczne i prawne w celu stwierdzenia bądź wykluczenia winy Wykonawcy. Zadanie to przekazuje Inżynierowi Kontraktu który podejmuje ustalenia na mocy klauzuli 3.5. Wykonawca, który nie zgadza się z ustaleniami Inżyniera może nie uznać tego roszczenia postępując, jak w klauzuli 20.1. [Roszczenia WYKONAWCY]. Postępowanie w kwestiach spornych obu stron musi przebiegać zgodnie z procedurami określonymi w Rozdziale 20.

Mając jednak na uwadze konieczność zapewnienia przejrzystości postępowania stron Zamawiający dodaje w klauzuli 2.5 w ust 4) odnośnik a) cytuję:

a) "W celu wykazania braku winy w zaistnieniu zdarzenia Wykonawca powinien dostarczyć niezbędne dowody/ informacje na poparcie swojego stanowiska. W tym celu Wykonawca będzie w szczególności prowadził na bieżąco wszelkie Dokumenty Wykonawcy, archiwizował korespondencję w ramach Kontraktu (przychodząca/wychodząca w tym mailową i pism oficjalnych) oraz będzie w stanie wykazać, iż zaistniała sytuacja nie wynikała z jego działania i /lub zaniechania."

Z zapisu wynika że Wykonawca może przedstawić dowody braku swojej winy a Zamawiający przed naliczeniem kary musi się upewnić, czy Wykonawca ponosi winę za zaistniałe uchybienie: Naliczenie kary nie jest zatem mechaniczne.

Jeżeli chodzi o maksymalną wysokość kar umownych to Zamawiający wyraża zgodę na ustalenie go na poziomie 20%. W klauzuli 2.5. dodaje się zatem ust 9) o treści:

9) Zamawiający ustala maksymalny limit kar umownych na poziomie 20% ceny kontraktowej.

oraz dodaje się w klauzuli 17.6 Ograniczenie odpowiedzialności " w ust 1) informację o tym limicie:

"1) Postanawia się, iż całkowita odpowiedzialność Wykonawcy względem Zamawiającego za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy lub zobowiązania Wykonawcy wynikające z Umowy, ogranicza się do 20% Zatwierdzonej Kwoty Kontraktowej.(...)"

Wskazujemy ponadto, że w klauzuli 15.5.[Uprawnienia Zamawiającego do rozwiązania Kontraktu] opisano szczegółowo procedurę naprawczą postępowania Zamawiającego w przypadku stwierdzenia nienależytego wykonania umowy przez Wykonawcę, niwelując niepewność co do przebiegu działań Zamawiającego w przypadku stwierdzenia przesłanek do rozwiązania kontraktu. Jak wynika z tej procedury Wykonawca ma możliwość naprawy swojego uchybienia.

Wyjaśniamy ponadto, że przesłanka naliczenia kary za pomniejszenie zakresu świadczenia Wykonawcy oraz działania oportunistyczne Wykonawcy.(które zostały uwzględnione w klauzuli 2.5 do których Wykonawca wnosi uwagi) nie jest automatyczna. Zamawiający przewidział bowiem drugą procedurę naprawczą. Wykonawca może uniknąć kary jeśli zastosuje się do pisemnego upomnienia Zamawiającego. Zostało to wpisane w treści ust 3) lit o)

o) (...) Wykonawca nie zastosował się do pisemnego upomnienia w terminie 14 dni od wezwania- w wysokości 500 zł za każdy przypadek przewinienia;

Oznacza to, że aby mieć prawo do naliczenia kary Zamawiający musi wezwać Wykonawcę do naprawy uchybienia w ciągu 14 dni.

Zamawiający podał w klauzuli 2.5 główne przesłanki do naliczenia kary, jednakże nie jest w stanie określić enumeratywnej listy naruszeń umowy przez Wykonawcę. Obowiązek respektowania umowy spoczywa na każdej ze stron. Jeżeli Wykonawca nieświadomie popełni błąd to procedura naprawcza pozwala mu naprawić błąd. Kara dotyczy więc sytuacji w której Wykonawca pomimo wezwania do naprawy uchybienia dalej narusza postanowienia kontraktu. Zamawiający musi mieć narzędzia dyscyplinujące Wykonawcę do zachowania należytej staranności. Wykonawca może uniknąć kar jeżeli będzie działał zgodnie z kontraktem.. Podsumowując z kontraktu wynika, że karze podlegają działania zawinione i I Wykonawca nie zastosował się do polecenia naprawy uchybienia.

UWAGA 9/IN9

Dotyczy klauzuli 4.3.e) WS. Wnosimy o uwzględnienie przez Zamawiającego w zapisach niniejszej klauzuli **sytuacji losowych** mogących wystąpić podczas realizacji Kontraktu takich np. jak niezdolność Przedstawiciela Wykonawcy do pracy, śmierć lub rozwiązanie stosunku pracy z Wykonawcą, etc. co skutkować może brakiem możliwości uprzedniego wdrożenia osoby zastępującej Przedstawiciela Wykonawcy. W takich przypadkach Wykonawca nie powinien ponosić negatywnych konsekwencji takich zdarzeń ani tym bardziej być z tego tytułu obciążany karami umownymi (w związku z traktowaniem takiej sytuacji jako „pomniejszenie zakresu świadczenia Wykonawcy”).

ODPOWIEDŹ 9/IN9

Zamawiający uznaje uzasadnienie Wykonawcy i dodaje w klauzuli 17.6 Ograniczenie odpowiedzialności " ust 4) o treści:, cytując:

"1)Wykonawca uprawniony jest do zwolnienia z odpowiedzialności w sytuacjach losowych nie zawinionych przez niego mogących wystąpić podczas realizacji Kontraktu takich np. jak niezdolność osób z Personelu Wykonawcy do pracy, śmierć lub rozwiązanie stosunku pracy z Wykonawcą przez daną osobę, **bez okresu wypowiedzenia** etc. co skutkować może brakiem możliwości uprzedniego wdrożenia osoby zastępującej daną osobę. W takich przypadkach Wykonawca nie ponosi winy za zaistniałe zdarzenie losowe."

Powyższy tekst dopisuje się ponadto w klauzuli 4.3. Przedstawiciel Wykonawcy] w lit f) jako odnośnik i).

UWAGA 10/IN9

Dotyczy klauzuli 4.4. pkt. a) oraz f) W S.

a – Wnosimy o zmianę treści pkt. a) na następującą: „*Obowiązkiem Wykonawcy jest dostarczenie Zamawiającemu przed podpisaniem Kontraktu Rejestru planowanych do zatrudnienia podwykonawców o ile ich nazwy są znane na tym etapie, wraz z wykazem prac oraz*”. Pragniemy wskazać, iż tylko w nielicznych przypadkach Wykonawca jest w stanie wskazać już przed podpisaniem Kontraktu ostateczną nazwę Podwykonawcy mającego wykonywać dany zakres robót i ich ewentualną wartość. Negocjacje dotyczące warunków przyszłych umów podwykonawczych przeprowadzane są po podpisaniu Kontraktu.

b – prosimy o określenie zamkniętego katalogu, precyzującego jakie odstępstwa postanowień umowy podwykonawczej od treści kontraktu mogą spowodować odmowę akceptacji umowy z podwykonawcą. Przy obecnym brzmieniu zapisu, aby ograniczyć ryzyko

akceptacji umowy Wykonawca winien zawierać umowy o treści identycznej z treścią Kontraktu, co jest niewykonalne.

ODPOWIEDŹ 10/IN9

ad a) Wyjaśniamy, że zgodnie z Kontraktem Wykonawca ma prawo zatrudnić Podwykonawców nawet jeśli nie deklarował tego w ofercie.

Zamawiający nie blokuje zmian Podwykonawców na etapie realizacji. Dopuszczają to zmiany kontraktu w klauzuli 13.1.ust 5).

Podwykonawcy których Wykonawca zgłosił w ofercie są na ogół Podwykonawcami wykazywanymi w Rejestrze Podwykonawców na etapie podpisywania umowy. Wykonawca może zatrudniać podwykonawców w trakcie całego okresu realizacji kontraktu, jednakże aby weszli oni na teren budowy muszą oni być najpierw zgłoszeni. Wynika to z zapisu w klauzuli 4.4 lit a) cytuję:

a)""Obowiązkiem Wykonawcy jest dostarczenie Zamawiającemu przed podpisaniem Kontraktu Rejestru planowanych do zatrudnienia podwykonawców wraz z wykazem prac oraz wartością przewidywanych umów z podwykonawcami **oraz dbanie o aktualność tego Rejestru w całym okresie obowiązywania umowy.**"

Oznacza to, że chcąc zatrudnić nowego Podwykonawcę na etapie realizacji umowy należy go zgłosić dostarczając zaktualizowany Rejestr Podwykonawców oraz wzór umowy z podwykonawcą. Zamawiający nie wymaga więc zadeklarowania ostatecznej listy podwykonawców na etapie podpisywania umowy a jedynie podanie tych których udział w kontrakcie jest już w danym momencie pewny.

. Ograniczenia występują jedynie w przypadku zmiany Podwykonawców na których zasoby Wykonawca się powołał na spełnienie warunków udziału w postępowaniu. Tutaj Zamawiający musi bowiem uruchomić dodatkowo procedurę weryfikacji spełnienia przez Wykonawcę warunków udziału w postępowaniu z nowym Podwykonawcą.

Podsumowując, Zamawiający nie oczekuje od Wykonawcy określenia się z zakresem podwykonawstwa już na etapie składania oferty, czy podpisania umowy. Zamawiający oczekuje tylko, że Wykonawca nie zatrudni żadnego Podwykonawcy bez wiedzy i zgody Zamawiającego.

Dlatego nie widzimy przeszkód przed uzupełnieniem zapisu klauzuli 4.4. pkt. a) WS. o zwrot "o ile ich nazwy są znane na tym etapie" ponieważ taka jest intencja Zamawiającego przedstawiona w SIWZ.

a)""Obowiązkiem Wykonawcy jest dostarczenie Zamawiającemu przed podpisaniem Kontraktu Rejestru planowanych do zatrudnienia podwykonawców ***o ile ich nazwy są znane na tym etapie***" wraz z wykazem prac oraz wartością przewidywanych umów z podwykonawcami oraz dbanie o aktualność tego Rejestru w całym okresie obowiązywania umowy."

ad b) Zamawiający nie jest uprawniony do określania zamkniętego katalogu precyzującego jakie odstępstwa postanowień umowy podwykonawczej od treści kontraktu mogą spowodować odmowę akceptacji umowy z podwykonawcą. Jest to również niewykonalne. Zamawiający będzie ocenił czy umowa o Podwykonawstwo nie zawiera zapisów sprzecznych z umową główną (np. zawierających dłuższe terminy płatności, inną procedurę odbioru etc. Ponadto zapisów stanowiących zagrożenie dla wykonalności kontraktu głównego a ponadto zapisów, które są niespójne z umową główną lub niezgodne z zakresem podwykonawstwa.

Umowa o Podwykonawstwo powinna zawierać wszystkie istotne postanowienia (*essentialia negotii* (łac.)) jak dla umowy na roboty budowlane zgodnie z (art. 647-658). Kodeksu Cywilnego.

UWAGA 11/IN9

Dotyczy klauzuli 5.4. WS.

Wnosimy o wykreślenie treści dodanej na końcu klauzuli, począwszy od słów „(...) oraz charakteryzująca się odpowiednią adaptacyjnością (...)” aż do końca klauzuli. Przy obecnym brzmieniu, Wykonawca winien zaprojektować instalację uniwersalną, gwarantującą osiągnięcie zakładanych efektów niezależnie od środowiska w jakich instalacja będzie pracowała i parametrów mediów poddanych obróbce. Nie można zapominać, że Wykonawca projektuje instalację na podstawie parametrów i wytycznych wyjściowych uzyskanych od Zamawiającego. Pod warunkiem, że te dane wyjściowe są prawidłowe, Wykonawca ma możliwość należytego zaprojektowania instalacji i winien odpowiadać za jej prawidłowe funkcjonowanie. Przedstawiony w niniejszej klauzuli wymóg jest praktycznie niemożliwy do dochowania.

ODPOWIEDŹ 11/IN9

Zamawiający wyjaśnia, że Zamawiający musi zapewnić realizację celów środowiskowych programu i osi priorytetowej z której uzyskał dofinansowanie - „os priorytetowa II „Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu”. Nie jest możliwe zrezygnowanie z tego aspektu. Wykonawca jako projektant dokumentacji powinien rekomendować rozwiązania spełniające wymogi adaptacyjności do zmian klimatu o ile jest to technicznie możliwe i uzasadnione. Zakres niezbędnych informacji Wykonawcy mogą znaleźć w publikacji Ministerstwa Środowiska z 2015 roku, pn. „PORADNIK PRZYGOTOWANIA INWESTYCJI z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe”, które załączamy wraz z niniejszą informacją. Jest o tym mowa zwłaszcza w kwestiach jakie należy uwzględnić na etapie projektowania na co Wykonawca ma ogromny wpływ.

Infrastruktura musi być odporna na negatywne skutki zmian klimatu. np. upały, długotrwałe intensywne opady etc.

Poradnik Ministerstwa Środowiska stanowi załącznik do niniejszej informacji.

UWAGA 12/IN9

Dotyczy klauzuli 8.2. pkt. 6) i 7) oraz klauzuli 8.6. pkt. 3) WS.

Wnosimy o wprowadzenie stosownej procedury obejmującej obowiązek uprzedniego wskazania nieprawidłowości przez Zamawiającego i wezwania Wykonawcy do przedstawienia Harmonogramu Naprawczego w odpowiednim terminie, którego dopiero bezskuteczny wpływ warunkował będzie możliwość odstąpienia od umowy.

ODPOWIEDŹ 12/IN9

Wyjaśniamy, że z obecnej treści klauzuli 8.2 wynika, że:

- Wykonawca jest rozliczany przy każdym PSP z realizacji prac w terminie wynikającym z Harmonogramu Robót. Obowiązkiem Inżyniera jest ewidencjonować odstępstwa od harmonogramu robót wraz z określeniem jego przyczyny i stwierdzić to odstępstwo w części sprawozdawczej PŚP.

Niezawinione opóźnienia w realizacji Kontraktu mogą być przesłanką do wydłużenia czasu na ukończenie umowy natomiast zawinione opóźnienia Wykonawcy są traktowane jako zwłoka. W celu określenia momentu, w którym Zamawiający uznaje zwłokę za zagrażającą terminowości realizacji kontraktu Zamawiający żąda dostarczenia programu naprawczego) a więc tu również odstąpienie od umowy nie jest automatyczne bo Wykonawca ma możliwość naprawy uchybienia.. Przy każdym PSP INŻYNIER podaje odstępstwo jakie wystąpiło w danym kwartale oraz wartości skumulowane, co realizowane jest po to aby Zamawiający mógł w porę zgłosić potrzebę aneksu umowy o dofinansowanie. Dzięki takiemu podejściu Wykonawca od początku ma dostęp do informacji wpływających na ewentualne roszczenia Zamawiającego wynikające ze zwłoki Wykonawcy - Wykonawca od początku powinien zatem podejmować działania dyscyplinujące swoich pracowników/podwykonawców do działania zgodnie z harmonogramem, tak aby uniknąć sankcji przewidzianych w umowie za istotne odstępstwa w harmonogramie. Często spotyka się odstępstwa od Harmonogramu wynikając np.: ze zwłoki wejścia Wykonawcy Podwykonawcy na teren budowy, przerzucania przez Wykonawcę ekip budowlanych na inne inwestycje, czy wynikające z braku umiejętności organizacyjnych kadry zarządzającej.

Zamawiający dopuszcza w klauzuli 8.2 rezygnację z wprowadzenia sankcji w postaci odstąpienia od umowy. Dzieje się to właśnie poprzez program naprawczy. Jeżeli Wykonawca przedłoży Program naprawczy, który zostanie zaakceptowany jako wiarygodny i wykonalny, to Zamawiający nie odstąpi od umowy.

Dlatego nie jest prawdą że Wykonawca nie może naprawić uchybienia.

Zamawiający modyfikuje jednak zapis w ust 10) lit a) klauzuli 8.2, dla zapewnienia odpowiedniej chronologii działania stron, cytując:

W powyższej klauzuli zmieniono zapis

"na 14 dni po wystąpieniu opóźnienia w postępie Robót z winy Wykonawcy przekraczającego **1 miesiąc** "

zastępując go zapisem

na 14 dni przed wystąpieniem **zwłoki** w postępie Robót z winy Wykonawcy przekraczającego **2 miesiące**

oraz na końcu akapitu dopisano zapis: "Bezskuteczny upływ podanych terminów będzie uprawniał Zamawiającego do odstąpienia od umowy."

Cały zapis w ust 10) lit a) po zmianach brzmi:

(a) Wykonawca w terminie na 14 dni przed wystąpieniem **zwłoki** w postępie Robót z winy Wykonawcy przekraczającego **2 miesiące** przedłoży Program Naprawczy, który zostanie zaakceptowany przez Inżyniera i zatwierdzony przez Zamawiającego w ciągu kolejnych 14 dni. Program Naprawczy będzie zawierał listę przyczyn zaistniałych opóźnień wraz ze wskazaniem, jak Wykonawca zamierza nie dopuścić do ponownego występowania zidentyfikowanych problemów a w szczególności nadrobić zaistniałe opóźnienie adekwatnie do każdego zadania w którym istnieje opóźnienie. Jeśli będzie to konieczne załączając stosowne obiektywne dowody. **Bezskuteczny upływ podanych terminów będzie uprawniał Zamawiającego do odstąpienia od umowy.**

Należy ponadto wskazać, że kontrakt przewiduje bardzo transparentną procedurę naprawczą przed rozwiązaniem kontraktu z winy Wykonawcy, którą opisuje szczegółowo klauzula 15.5. Wykonawca ma więc szansę naprawy swoich uchybień. Kontrakt FIDIC jest dostosowywany do warunków polskich poprzez skomasowanie określonych tematycznie kwestii w dedykowanych im klauzulach właśnie po to aby uniknąć ryzyka przeoczenia istotnego zapisu kontraktu. np. Kontrakt - Warunki Ogólne dopuszcza zmiany do umowy w wielu klauzulach (niemal przy każdej sytuacji stanowiącej przyczynę opóźnienia). Natomiast PZP nakazuje, aby zmiany były podane enumeratywnie w SIWZ lub ogłoszeniu o zamówieniu. co najlepiej realizuje się poprzez zestawienie zmian w jednym miejscu. Tak samo postąpiono z procedurą naprawczą, opisując ją w klauzuli 15.5. a nie w klauzuli 2.5.

UWAGA 13/IN9

Dotyczy klauzuli 8.5. Warunków Ogólnych Kontraktu (dalej „WO”). Wnosimy o usunięcie pkt. (c), trudno uzależnić zastosowanie tej klauzuli od nieprzewidywalności opóźnień władz. Jest to przecież okoliczność poza kontrolą Wykonawcy i samo badanie tego pod kątem nieprzewidywalności jest niemożliwe. Wykonawca jak i każdy inny podmiot ma prawo kierować się zasadą zaufania do władz publicznych wynikającą z istoty administracji publicznej – to jest służenia obywatelom i innym podmiotom.

ODPOWIEDŹ 13/IN9

Zamawiający wyraża zgodę na wnioskowaną przez Wykonawcę zmianę. Usuwa się dotychczasowe brzmienie lit c) WS zastępując je zwrotem **„Skreśla się zapis w podpunkcie (c) niniejszej klauzuli 8.5”** Wyjaśniamy że zmiana warunków ogólnych może nastąpić tylko poprzez jej wskazanie w warunkach szczególnych.

UWAGA 14/IN9

Dotyczy klauzuli 10.1. pkt. 2.d) WS. Wnosimy o bezwzględne określenie całej procedury i zakresu wszystkich wymaganych dokumentów niezbędnych dla uzyskania rozliczenia i Świadectwa Przejęcia. Każdy z Wykonawców powinien już przed podpisaniem Kontraktu mieć świadomość jakie obowiązki nakłada na niego Zamawiający w trakcie realizacji Kontraktu.

ODPOWIEDŹ 14/IN9

Wyjaśniamy, że klauzula 10.1 odwołuje się do klauzuli 4.1. Ogólne zobowiązania Wykonawcy, w której w odnośnikach [g, h i, j] wymieniono wszystkie dokumenty, które będą egzekwowane na etapie wystawiania Świadectwa Przejęcia. Natomiast Klauzula 10.1. zawiera kompletną procedurę uzyskania tego Świadectwa Przejęcia.

W pkt. 2.d) do którego Wykonawca zgłasza uwagę , wpisano tylko, iż Wykonawca ma prawo uzyskania od Inżyniera graficznego rozpisania procedury. Wyjaśniamy więc że nie ma mowy o żadnych dodatkowych obowiązkach Wykonawcy, chodzi tylko o graficzne przedstawienie informacji zawartych w klauzulach 4.1 oraz 10.1. tak aby ułatwić Wykonawcy sprawne przejście przez daną procedurę. Nie będzie ona zawierała żadnych dodatkowych wymagań poza tymi przewidzianymi w kontrakcie (jeżeli zmiany będą konieczne na podstawie klauzuli 13.1), Dlatego nie widzimy potrzeby zmian zapisu w klauzuli 10.1. Wykonawca ma bowiem dostęp do wszystkich danych składających się na procedurę odbiorową.

UWAGA 15/IN9

Dotyczy klauzuli 10.4. WS. Wnosimy o bezwzględne usunięcie z niniejszej klauzuli punktów c) oraz d) [wskazujemy iż w niniejszej klauzuli Zamawiający błędnie rozpoczął listę od pkt. d) pomijając pkt. a), natomiast w treści pkt. c) brak jest określenia na mocy jakiej klauzuli władny jest Inżynier do wstrzymania się z wystawieniem Świadectwa Przejęcia]. Ewentualne wstrzymanie przez Zamawiającego wystawienia przez Inżyniera Świadectwa Przejęcia powinno być bezwzględnie ograniczenie do wad istotnych, wraz ze wskazaniem katalogu takich wad.

ODPOWIEDŹ 15/IN9

Zamawiający zmienia omyłkową numerację w klauzuli 10.4 (licząc od lit a będą to litery a, b i c a nie b, c, d).

W byłym odnośniku c) a obecnym b) dopisuje się zwrot " **na mocy klauzuli 10.1**"

pkt. b) po uzupełnieniu zapis ten brzmi następująco:

*W przypadku wystawienia Świadectwa Przejęcia, jeżeli Wykonawca nie wykona zaległych prac o charakterze nieistotnym w terminie wskazanym przez Inżyniera (w czasie ustalonym w kontrakcie jako "Okres zgłaszania wad"), Teren Budowy nie zostanie oczyszczony z odpadów, elementów Tymczasowych Robót i innych pozostałości z okresu Budowy to Zamawiający ma prawo postąpić zgodnie z klauzulą 11.4[Niewypełnienie obowiązku usuwania wad] oraz wstrzymać wystawienie przez Inżyniera Świadectwa Przejęcia **na mocy klauzuli 10.1**. Obowiązkiem Wykonawcy jest wówczas przedłużyć termin obowiązywania Gwarancji Należytego Wykonania o okres tego przedłużenia tak aby było ono dostępne w 100% przez cały okres realizacji robót aż do wystawienia Świadectwa Przejęcia plus 30 dni;*

Zamawiający nie wyraża zgody na wykreślenie dwóch ostatnich odnośników ponieważ nie odnoszą się one do odbioru końcowego robót ale dotyczą etapu na przejęcia robót na którym należy wykazać usunięcie wszystkich zgłoszonych wad i usterek. Na etapie odbioru końcowego robót jak najbardziej Wykonawca ma prawo wnioskować o odbiór robót pomimo drobnych uchybień Wykonawca musi jednak usunąć te wady właśnie w ciągu 2 miesięcy od odbioru robót po to aby mogło nastąpić przejęcie robót potwierdzone Świadectwem Przejęcia.

To o tym etapie jest mowa w lit b i c). Na tym etapie nie powinno być już zatem ani wad istotnych ani wad nieistotnych ponieważ wady istotne mają być usunięte na etapie odbioru końcowego a wady nieistotne na etapie 2 miesięcy od tego odbioru.

. Jeżeli zatem Wykonawca przejdzie pozytywnie odbiór końcowy robót (co oznacza że wad istotnych nie ma , mogą istnieć tylko wady nieistotne)

to uprawniony będzie do wnioskowania o Końcowe Świadectwo Płatności,

Natomiast czas 2 miesięcznego okresu zgłaszania wad to czas na wykonanie wszystkich zaległych prac i usunięcie nawet tych wad traktowanych jako nieistotne a ponadto dokonanie rozruchu wszystkich urządzeń oraz przeprowadzenie niezbędnych szkoleń. Etap ten kończy się wystawieniem Świadectwa Przejęcia Robót, które uprawnia Wykonawcę do wnioskowania o Ostateczne Świadectwo Płatności. - zawierające ostateczne rozliczenie inwestycji.

Dlatego zapisy w klauzuli 10.4 pozostają bez zmian. Odnoszą się one bowiem do działań po upływie czasu na ukończenie robót - czyli na etapie wystawienia Świadectwa Przejęcia. Na tym etapie również uchybienia nieistotne muszą być poprawione ponieważ wynika to z istoty tego 2 miesięcznego okresu przeznaczzonego na rozruch i zgłaszanie i usuwanie wad. Dlatego właśnie wprowadzono termin Świadectwo Przejęcia i Ostateczne Świadectwo

Płatności co pozwala zapłacić za roboty budowlane z dopuszczeniem wad nieistotnych na etapie poprzedzającym przejęcie czyli na etapie odbioru końcowego robót.

Ostateczne Świadczenie Płatności i Końcowe Świadczenie Płatności stanowią zatem określenia różnych dokumentów

UWAGA 16/IN9

Dotyczy klauzuli 12.4. WS. Wnosimy o usunięcie niniejszej klauzuli jako sprzecznej z wymogami PZP. W obecnym kształcie postanowienia klauzuli umożliwiają Zamawiającemu jednostronną i właściwie dowolną zmianę Kontraktu (choć dotyczącą rezygnacji z robót i zmniejszenia wynagrodzenia) bez podania zasadnych przyczyn takiego działania, co jest nie tylko rażąco niekorzystne dla Wykonawcy i stoi całkowicie w sprzeczności z zasadą równości Stron Umowy, ale także niezgodne jest z wymogami z art. 144 PZP. Przepis art. 144 ust. 1 pkt 1 PZP podkreśla wymóg jednoznaczności klauzuli pozwalającej na zmianę umowy. Wymóg ten dotyczy wszystkich elementów klauzuli. Musi być ona precyzyjnie zredagowana – nie może pozostawiać żadnych wątpliwości co do tego, kiedy (w razie zaistnienia jakich konkretnie okoliczności) możliwa jest modyfikacja postanowień umowy i na czym dokładnie taka modyfikacja będzie polegać. Na konieczność precyzji w redagowaniu klauzuli zwracają szczególną uwagę dyrektywy unijne – w art. 72 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2014/24/25 mowa jest o tym, że klauzula musi być jasna, precyzyjna i jednoznaczna.

ODPOWIEDŹ 16/IN9

Zamawiający wyjaśnia, że Zamawiającemu chodziło nie o dowolną rezygnację, ale tylko taką jaka jest szczególnie uzasadniona racjonalnością technologiczną czy ograniczeniami zewnętrznymi do których strony muszą się dostosować.

Zamawiającemu chodziło o uniknięcie konieczności wykonywania prac które mogą się okazać się nieuzasadnione na etapie realizacji robót, czego nie można było przewidzieć na etapie przygotowania PFU. Podkreślamy, że Zamawiający nie może potwierdzać odbioru prac niewykonanych a zatem przed odbiorem należy sporządzić aneks do umowy.

Zamawiający nie będzie narzucał zmian jeżeli nie wykaże że będą konieczne. Nie chodzi tu o działania Zamawiającego dążące do obniżenia wynagrodzenia Wykonawcy. Każda taka zmiana zainicjowana przez Zamawiającego musi być bowiem uzasadniona okolicznościami zewnętrznymi np. Zamawiający utracił prawo do dysponowania gruntem na cele budowlane z powodu zmiany właściciela działki.

Jeżeli chodzi o przesłanki wynikające działań Wykonawcy to

w związku z tym, że zadanie projektowania spoczywa po stronie Wykonawcy Wykonawca może zaproponować rezygnację z nieefektywnego rozwiązania i zaprojektować rozwiązanie korzystniejsze. Działanie takie może również prowadzić do rezygnacji z pewnych prac. Podsumowując, Zamawiający nie ma prawa żądać zmian które nie były przewidziane w umowie w zmianach do umowy co jest jak najbardziej zgodne z art. 144 PZP.

dlatego w klauzuli 13.1. był przewidziany odpowiedni zapis o dopuszczeniu takich zmian, cytuję:

7) Zmiana Wynagrodzenia Wykonawcy

a) Wynagrodzenie Wykonawcy może ulec zmniejszeniu w przypadku:

i) Konieczności rezygnacji przez Zamawiającego z pewnych prac które były ujęte w Programie Funkcjonalno Użytkowym ze względów technicznych lub ekonomicznych (np. nakładanie się zakresów zadań w ramach innego Zamówienia/Projektu, etc.)

chodzi więc o zmianę wynikającą z braku możliwości i/lub zasadności wykonania zadania pierwotnego. .

Dlatego zarzut Wykonawcy o naruszeniu art. 144 ustawy PZP jest bezzasadny.

Zamawiający wprowadził zapis dopuszczający możliwość obniżenia wynagrodzenia z powodu konieczności rezygnacji z pewnych prac ponieważ projekt jest współfinansowany ze środków UE i płatności analizowane są pod kątem tego czy prace zostały wykonane. Jeżeli pewne prace/zadania okazują się nieuzasadnione i nie zostaną wykonane to zapłata za nie pomimo ich niewykonania będzie stanowiła podstawę do naliczenia korekty finansowej na Zamawiającego, stanowi to również przewinienie w rozumieniu Kodeksu Karnego [KK].

Wyjaśniamy, że w cytowanych zapisach nie chodzi o zmiany koncepcji przez Zamawiającego wynikającą z próby zaoszczędzenia wydatków a jedynie o dochowanie należytej staranności w wydatkowaniu środków publicznych. Każdy wydatek ze środków publicznych musi być bowiem : poniesiony, uzasadniony i udokumentowany.

Zapis taki był zasadny z uwagi na formułę zaprojektuj wybuduj i brak posiadania przez Zamawiającego dokumentacji projektowej.

Jeżeli np. się okaże że nie można wykonać jakiegoś zadania to Zamawiający nie może za nie zapłacić ponieważ w protokole odbioru oświadcza, że zadania zostały wykonane. Oświadczenie nieprawdy stanowi przestępstwo w rozumieniu KK

UWAGA 17/IN9

Dotyczy klauzuli 14.1. pkt. h) WS.

Prosimy o wyraźne i przejrzyste sformułowanie zasad dotyczących rozliczania robót (dostawa, montaż i rozruch) w danym okresie rozliczeniowym. Całkowicie niejasny jest zapis dotyczący przekroczenia 50% (brak jednoznacznego sformułowania czego to zaawansowanie procentowe dotyczy: zaawansowana rzeczowego dostaw urządzeń; zaawansowania finansowego. Wreszcie - w jaki sposób i kto będzie określał % tego zaawansowania w przypadku, gdy brak jest rozbitcia kwot w formularzu cenowym na dostawę, montaż i rozruch ?

ODPOWIEDŹ 17/IN9

Zamawiający Wyjaśnia, że w przedmiotowym kontrakcie obowiązuje cena ryczałtowa, co powoduje, że system rozliczeń częściowych ma pewne ograniczenia. Typowym miernikiem postępu prac w kontrakcie żółty fidic jest zakończenie i odbiór poszczególnych elementów scalonych wynikających z formularza cenowego. Wówczas mogłoby się jednak zdarzyć że Wykonawca nie uzyskiwał by prawa do płatności nawet przez kilka miesięcy (czasami zdarza się bowiem że trzeba prowadzić prace równoległe na kilku odcinkach.) Wychodząc naprzeciw potrzebom Wykonawcy zapewnienia płynności finansowej Zamawiający dopuścił rozliczenia kwartalne prac a ponadto odrębnie dla robót i odrębnie dla projektowania. Zamawiający umożliwi zatem rozliczanie finansowe nawet tych elementów scalonych które nie zostały zakończone w 100%. - co stanowi działanie na korzyść Wykonawcy.

Zamiast wymogu 100% dopuszczono bowiem rozliczenie elementu scalonego po przekroczeniu 50% zakresu prac, co dotyczy odrębnie każdego elementu scalonego. Wyjaśniamy, że przekroczenie 50% dotyczy odrębnie każdego elementu scalonego wymienionego w formularzu cenowym zarówno w odniesieniu do robót, urządzeń i dokumentów. Oznacza to, że jeżeli element scalony obejmuje jednocześnie roboty i dostawę urządzeń to Zamawiający umożliwiła jeszcze korzystniejsze rozwiązanie dając możliwość niezależnego od postępu robót rozliczania dostawy urządzeń.

Wykonawca może zatem rozliczyć w danym kwartale wszystkie dostarczone urządzenia bez względu na poziom zaawansowania robót w ramach elementów scalonych w których wystąpiła ta dostawa..

Rozliczenie stanu zaawansowania prac dokonywane będzie na podstawie postępu rzeczywistego do którego oceny uprawniony będzie Inżynier Kontraktu. Wynika to z poniższych zapisów klauzuli 14.1 Warunków Szczególnych umowy:

Jak wynika z klauzuli 14.1, ust 4), lit d):

Do odbioru będą zgłaszane zrealizowane zadania w cyklu kwartalnym według postępu rzeczywistego spośród zadań które kwalifikują się do odbioru;

Jak wynika z klauzuli 14.1, ust 6),

Rozliczenie postępu rzeczywistego w przypadku zadań rozpoczętych następowało będzie na podstawie % stopnia zaawansowania prac wynikającego z oceny Inżyniera Kontraktu Odbiór częściowy elementu scalonego robót budowlanych możliwy będzie po przekroczeniu 50% zaawansowania tego elementu, jednakże urządzenia mogą być rozliczone dopiero po ich instalacji i uruchomieniu.;

Zamawiający mógł narzucić plan płatności po zakończeniu i odbiorze określonych prac, ale nie chciał uszczywniać Wykonawcy w planowaniu robót.

Zamawiający będzie dokonywał płatności według postępu rzeczywistego na podstawie wyceny elementów scalonych z formularza cenowego i przyjętych w SIWZ i Kontrakcie

zasad płatności. Takie podejście nie jest obowiązkiem Zamawiającego i Zamawiający mógł zastosować rozwiązanie typowe dla kontraktów żółty FIDIC. Wiedząc jednak o tym, że postęp prac zależy również od regularnych płatności Zamawiający zliberalizował te zapisy stwarzając korzystniejsze warunki finansowania prac przez Wykonawcę tak aby zapobiec zatorom płatniczym wobec Podwykonawców którzy mogą uzależniać realizację dalszych prac od terminowego realizowania płatności wymagalnych.

UWAGA 18/IN9

Dotyczy klauzuli 14.6. WS. Wnosimy o doprecyzowanie w treści klauzuli, że wszędzie tam, gdzie mowa o konieczności uregulowania jakichkolwiek należności przez Wykonawcę, mowa jest o należnościach **wymagalnych**. Przy obecnym brzmieniu klauzuli, w celu umożliwienia złożenia wniosku o wystawienie PŚP Wykonawca winien wykazać zapłatę wszelkich, nawet niewymagalnych zobowiązań wobec podwykonawców.

ODPOWIEDŹ 18/IN9

Zamawiający potwierdza, że miał na myśli zobowiązania wymagalne dlatego właśnie wymaga rozliczeń z podwykonawcami dopiero od drugiego rozliczenia. W drugim rozliczeniu oczekuje potwierdzenia dokonania płatności za prace wykonane w pierwszym rozliczeniu i tak dalej w trzecim z drugiego, w czwartym z trzeciego itd. Dla uniknięcia wątpliwości w klauzuli 14.6 w ust 3) dopisuje się zwrot " które stały się wymagalne" , cytując:

3) poczynszy od drugiego PŚP obowiązkiem Wykonawcy jest przed złożeniem Wniosku o Przejściowe Świadczenie Płatności jest:

(a) uregulować wszelkie zobowiązania finansowe wobec Podwykonawców, **które stały się wymagalne ;**

UWAGA 19/IN9

Dotyczy klauzuli 15.2. WS. Wnosimy o stosowną zmianę zapisów niniejszej klauzuli, w wyniku której wskazany zostanie katalog obiektywnych i zawinionych przez Wykonawcę okoliczności dających uprawnienie Zamawiającemu do odstąpienia od umowy oraz wskazana zostanie procedura uprzedniego wezwania Wykonawcy do zaprzestania/naprawienia uchybień w odpowiednim terminie. Dopiero bezskuteczny upływ terminu winien skutkować uprawnieniem do odstąpienia od umowy. Obecne brzmienie zapisów jest zbyt daleko nieprecyzyjne i pozwalające na całkowitą dowolność interpretacyjną Zamawiającemu, co jest rażąco sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i oraz równości Stron Umowy.

ODPOWIEDŹ 19/IN9

Wyjaśniamy, że w klauzuli 15.5 w ust 2) opisano szczegółowo całą procedurę naprawczą umożliwiającą Wykonawcy naprawę uchybienia i dopiero po bezskutecznym upływie wyznaczonych przez Zamawiającego terminów Zamawiający może przejść do działań kompensacyjnych określonych w ust 3).

W kontrakcie FIDIC procedura naprawcza jest opisywana bowiem odrębnie. UST 2) klauzuli 15.5 gdzie wymienia się 3 pierwsze kroki tej procedury a ust 3) kolejne 9 kroków tej procedury naprawczej. A zatem nie można zarzucić że procedura odstąpienia od umowy jest rażąco sprzeczna z zasadami współzycia społecznego.

Odzwierciedlając ogólną intencję wynikającą z klauzuli 15.5 Zamawiający dopisuje w klauzuli 15.1 odpowiednią treść w ust 1), cytując:

1) Jeżeli Wykonawca nie wypełnia jakiegokolwiek zobowiązania kontraktowego to Inżynier może do niego wystosować wezwanie do usunięcia uchybienia i naprawy w racjonalnym czasie. **W razie bezskutecznego upływu terminu wyznaczonego Wykonawcy na usunięcie uchybienia Zamawiający uprawniony będzie do naliczenia kary umownej na mocy klauzuli 2.5 [Roszczenia Zamawiającego lub do odstąpienia od umowy na mocy klauzuli 15.2 Wypowiedzenie przez Zamawiającego**

Jeżeli chodzi o zasadę równości stron to zasada ta nie ma zastosowania w przedmiotowej inwestycji. **Wykonawca nie może się bowiem domagać równości stron w umowie w sprawie zamówienia publicznego.**¹

Jak wiadomo wyrazem swobody kontraktowania jest prawo stron do modyfikacji stosunku prawnego, a więc zdolność do dokonywania zmian lub rozwiązania kontraktu już podpisanego. Swoboda kontraktowania ulega jednak pewnym ograniczeniom,. Z uwagi na treść lub cel podpisanej umowy jej zapisy nie mogą być sprzeczne z naturą stosunku zobowiązaniowego, z zasadami współzycia społecznego jak również nie mogą być sprzeczne z ustawą PZP. Chodzi tu o tzw. normy bezwzględnie obowiązujące ustawy PZP oraz normy prawne kodeksu cywilnego, lub innych aktów prawa szczególnego. Nie można wyłączyć ich działania ani zmienić

Prawo szczególne zastępuje prawo ogólne wszędzie tam gdzie wchodzi przepisy szczegółowe. - Zasada *lex specialis derogat legi generali* (łac.). W przedmiotowym

¹ Józef Edmund Nowicki, Autor komentarzy do ustawy - Prawo zamówień publicznych (Wolters Kluwer Polska) oraz kilkuset publikacji z dziedziny prawa zamówień publicznych w czasopismach branżowych. <https://www.blogprzetargi.pl/>

zamówieniu taką lex specialis. jest ustawa PZP, która zastępuje Kodeks Cywilny wszędzie tam gdzie zapisy obu ustaw są różne- Prawo PZP jest bowiem nadrzędne..

Zasada swobody zawierania umów w przedmiotowym postępowaniu ogranicza się do zatem do przepisów Prawa zamówień publicznych w świetle którego . Zamawiający ma prawo do jednostronnego kształtowania treści umowy, tak aby możliwe było zrealizowanie zamówienia publicznego. Wykonawcy mogą proponować swoje propozycje tylko na etapie składania ofert a umowa w przetargu nieograniczonym nie podlega negocjacjom. Zamawiający określa w SIWZ istotne warunki przyszłej umowy w sprawie zamówienia publicznego” (wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 16 czerwca 2009 r., sygn. akt KIO/UZP 694/09). (...) a Wykonawca ma jedynie prawo zaproponować zmiany do połowy pierwotnego terminu na składanie ofert.

Takie działanie nie wynika jednak, z przewagi ekonomicznej Zamawiającego, ale z faktu, iż Zamawiający działa w interesie publicznym i wydatkuje środki publiczne zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa tzw. reżimem PZP.

Podsumowując, Zamawiający jest podmiotem działającym w interesie publicznym, którego obciąża ryzyko nieosiągnięcia celu danego postępowania i ryzyko to przewyższa normalne ryzyko związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, które występuje, gdy umowę zawierają dwaj przedsiębiorcy. Zamawiający może więc tym dodatkowym ryzykiem za nienależyte wykonanie zamówienia obciążyć wykonawców, czym nie uchybia zasadzie swobody zawierania umów (art. 353 [1] k.c.).

Wykonawca podejmuje decyzje swobodnie bo nie musi ubiegać się o przedmiotowe zamówienie, a tym samym złożyć oferty na warunkach ukształtowanych przez Zamawiającego. Może złożyć ofertę z wyższą ceną z uwagi na tę zwiększoną odpowiedzialność.

„Wykonawca przed podjęciem decyzji o złożeniu oferty, powinien, uwzględnić ciężar narzucanych zobowiązań i wynikające z nich ryzyko gospodarcze aby odpowiednio zabezpieczyć swoje interesy, kalkulując cenę ofertową lub ubezpieczając się. Jak wynika z wyroku SO z 14 kwietnia 2008 r., X Ga 67/08).” błędem jest utożsamianie podziału ryzyk z naruszeniem zasady równości stron stosunku zobowiązaniowego” ponieważ w zamówieniach publicznych zasada ta nie ma zastosowania.

UWAGA 20/IN9

Dotyczy klauzuli 15.4. WS. Wnosimy o bezwzględne usunięcie pkt. b) oraz c) niniejszej klauzuli. Pozostawienie zapisów w obecnym kształcie pozwala Zamawiającemu do wstrzymywania płatności należnych wykonawcy aż do czasu ukończenia robót przez innego Wykonawcę i rozliczenia ewentualnych szkód poniesionych przez Zamawiającego.

ODPOWIEDŹ 20/IN9

Zamawiający nie wyraża zgody na proponowaną zmianę . W sytuacji w której rozwiązanie kontraktu następuje z winy Wykonawcy i nie jest wiadome jakie są roszczenia podwykonawców Zamawiający musi zbadać wszelkie okoliczności w celu określenia wzajemnych zobowiązań i roszczeń uczestników Inwestycji, choćby ustalić wysokość roszczeń podwykonawców po to aby uniknąć ryzyka podwójnego finansowania. Zamawiający dopuścił płatności częściowe a zatem wartość ewentualnych kwot zatrzymanych do wyjaśnienia sprawy nie przekroczy jednego rozliczenia więc Wykonawca nie powinien mieć problemów finansowych. ponieważ zdolność finansowa stanowiła jeden z warunków udziału w postępowaniu. Należy wskazać że w zamówieniu mogą powstać roszczenia o zatrzymanie płatności które współfinansowane są ze środków publicznych i dotacji UE. W razie niewykonania kontraktu przez Wykonawcę Zamawiający musi ustalić precyzyjnie kwotę wzajemnych roszczeń oraz mieć z je z czego zaspokoić. Zamawiający nie może nic zapłacić bez uprzedniego ustalenia jaka kwota jest Wykonawcy bezspornie należna. Dopiero po jej ustaleniu środki mogą być wypłacone. Dlatego Zamawiający nie wyraża zgody na wnioskowaną zmianę

UWAGA 21/IN9

Dotyczy klauzuli 17.4.pkt. 1)WS. Wnosimy o bezwzględne dodanie na końcu pkt. 1) następującej treści: „**na wyłączny koszt Zamawiającego i w terminach uzgodnionych przez Strony. W takim przypadku, Wykonawcy przysługiwać będzie także prawo do stosownego wydłużenia Czasu na Ukończenie**”. W sytuacji, w której ryzyko wynika z działań lub zaniechań Zamawiającego wyłączny obowiązek naprawy szkody (w tym przypadku koszt naprawy) powinien leżeć po stronie Zamawiającego. Konieczność wykonania czynności związanych z pracami naprawczymi winien także skutkować odpowiednim wydłużeniem terminów realizacji kontraktu.

ODPOWIEDŹ 21/IN9

Wyjaśniamy, że w klauzuli 17.4 ust 2) dopuszczono wydłużenie czasu na ukończenie w przypadku wystąpienia ryzyk Zamawiającego. Nie widzimy potrzeby powielania zapisów w ust 1). Wyjaśniamy, że szkody straty lub szkody w Robotach, Dostawach lub dokumentach musi pokryć UBEZPIECZENIE KONTRAKTU, co również wpisano w ust 2). Jeżeli zdarzą się ryzyka uprawniające do zmiany umowy to jak wynika z ust 3) zastosowanie znajdzie procedura wprowadzania zmian z klauzuli 13.1. Tak więc nie widzimy potrzeby dokonywania zmian w ust 1) klauzuli 17.4. Dopuszczono odbiory częściowe dlatego Beneficjentem Ubezpieczenia Kontraktu jest także Zamawiający poprzez cesję wierzytelności z tego ubezpieczenia. Straty mogą bowiem powstać również na mieniu odebranych i opłaconym przez Zamawiającego. Zapisy o kwocie zatrzymanej mają głównie na celu zabezpieczenie

interesu Podwykonawców, którym nie zapłacono za wykonaną pracę. Zamawiający unika w ten sposób ryzyka konieczności dwukrotnego wydatkowania środków na przedmiotową inwestycję. Dlatego nie wyrażamy zgody na proponowaną zmianę.

UWAGA 22/IN9

Dotyczy § 2 ust.1 pkt. 1 oraz § 2 ust. 5 Karty Gwarancyjnej. Wnosimy o ujednoczenie brzmienia obu pkt. tak by uprawnienia Zamawiającego do żądania wymiany rzeczy na nową, wolną od wad następowało gdy dana rzecz naprawiana była trzykrotnie oraz doprecyzowanie, że uprawnienie dotyczy sytuacji, gdy wada dotyczy tego samego elementu.

ODPOWIEDŹ 22/IN9

Zamawiający wyraża zgodę na zmianę w postaci żądania wymiany rzeczy na nową w przypadku jej trzykrotnej nieskutecznej wymiany bez względu na rodzaj elementu. Treść modyfikowanego zapisu § 2 ust.1 pkt. 1 brzmi następująco:

1) W przypadku ujawnienia jakiegokolwiek wady w przedmiocie umowy w okresie obowiązywania niniejszej gwarancji, Zamawiający jest uprawniony do:
a) żądania usunięcia wady przedmiotu Umowy, a w przypadku, gdy dana rzecz była już **trzykrotnie** naprawiana, do żądania wymiany tej rzeczy na nową, wolną od wad,

UWAGA 23/IN9

Dotyczy § 2 ust. 3 Karty Gwarancyjnej. Wnosimy o stosowną zmianę, z której wynikać będzie, iż okres gwarancji biegnie na nowo wyłącznie w stosunku do rzeczy objętej gwarancją wymienionej na nową, a w przypadku wymiany części tej rzeczy (elementu) – tylko dla wymienionego elementu. W pozostałych przypadkach termin gwarancji ulega przedłużeniu o czas, w ciągu którego skutek wady rzeczy (odpowiednio elementu rzeczy) uprawniony z gwarancji nie mógł z niej korzystać.

ODPOWIEDŹ 23/IN9

Zamawiający przychyła się do prośby Wykonawcy i w § 2 ust. 3 Karty Gwarancyjnej dopisuje tekst zaznaczony kolorem:

"W przypadku dokonywania napraw i /lub wymiany elementów zamówienia na nowy, terminy gwarancji biegną na nowo wyłącznie w stosunku do rzeczy objętej gwarancją wymienionej na nową, a w przypadku wymiany części tej rzeczy (elementu) – tylko dla wymienionego

elementu. W pozostałych przypadkach termin gwarancji ulega przedłużeniu o czas, w ciągu którego wskutek wady rzeczy (odpowiednio elementu rzeczy) uprawniony z gwarancji nie mógł z niej korzystać. (...)"

UWAGA 24/IN9

Dotyczy § 2 ust. 2 pkt. 5 Karty Gwarancyjnej. Wnosimy o bezwzględną zmianę zapisów niniejszego punktu z uwagi na rażąco wysoką sankcję (odstąpienie od Umowy z winy Wykonawcy) przewidzianą przez Zamawiającego w przypadku kiedy element zamówienia był trzykrotnie naprawiany i nadal nie działa nawet w przypadku **nie zawinonego działania Wykonawcy**. Nałożenie obowiązku wymiany elementu na nowy, wolny od wad jest i tak dużym obciążeniem dla Wykonawcy. Zamawiający w rażący sposób wykorzystuje swoją dominującą pozycję nie uwzględniając zasady równości stron Umowy.

ODPOWIEDŹ 24/IN9

Zamawiający wyraża zgodę na proponowaną zmianę:
w § 2 ust. 2 pkt. 5 Karty Gwarancyjnej zmienia się poniższy tekst:
było:

5) W przypadku kiedy element zamówienia był trzykrotnie naprawiany i nadal nie działa Zamawiający może wedle uznania żądać zamiany danego elementu na nowy, lub odstąpić od umowy żądając stosownego odszkodowania na mocy klauzuli 2.5 [Roszczenia Zamawiającego] w ramach przesłanki wypowiedzenia kontraktu z winy Wykonawcy w wysokości 10% od Kwoty Wynagrodzenia netto— jaką uzyskał Wykonawca w ramach zrealizowanego zamówienia;

na jest/POWINNO BYĆ:

W przypadku kiedy element zamówienia był trzykrotnie naprawiany i nadal nie działa Zamawiający może wedle uznania żądać zamiany danego elementu na nowy, **lub odstąpić od umowy w zakresie dotyczącym danej części żądając zwrotu wynagrodzenia uzyskanego przez Wykonawcę za daną rzecz oraz kary umownej w wysokości 10% od wartości danej rzeczy.**

II. Wnioski końcowe

- 1. Przekazana powyżej odpowiedź jest wiążąca dla wszystkich Wykonawców biorących udział w postępowaniu.**
- 2. Treść niniejszej Informacji Zamawiający wysłał jednocześnie do wszystkich wykonawców biorących udział w postępowaniu drogą mailową.**

3. W efekcie udzielonych wyjaśnień dokonano korekty dokumentów SIWZ wraz określeniem wersji obowiązującej po zmianach :
- TOM II.SIWZ WZÓR UMOWY (KONTRAKT) wersja 4
 - ZAŁĄCZNIK 3. FORMULARZ CENOWY wersja 3
4. W ZWIĄZKU Z FUNKCJONOWANIEM NA STRONIE INTERNETOWEJ KILKU RÓŻNYCH ELEMENTÓW SIWZ w różnych wersjach PONIŻEJ PORZĄDKUJĄCY WYKAZ ELEMENTÓW SIWZ WRAZ Z OKREŚLENIEM, KTÓRA WERSJA OBOWIĄZUJE w dniu publikacji niniejszej informacji. W związku z powyższym poniżej wymieniamy wszystkie elementy SIWZ. Kolorem podkreślono te elementy które podlegają zamianie w efekcie publikacji INFORMACJI NR 9/48/ZP6/POIIS/DEOŚ/2018.

1) TOM I. SIWZ IDW - WERSJA 4

ZAŁĄCZNIKIDO SIWZ IDW/ FORMULARZE WYKONAWCY

- a) Załącznik 1. Formularz Oferta - główny (formularz ofertowy część I) - **WERSJA 3**
- b) Załącznik 2. Załącznik do oferty (FIDIC) -**WERSJA 3**
- c) Załącznik 3. Formularz cenowy (Formularz Excel) **WERSJA 3**
- d) Załącznik 4. „Doświadczenie Wykonawcy” **WERSJA 1**
- e) Załącznik 5. „Potencjał Kadrowy” **WERSJA 2**
- f) Załącznik 6. INSTRUKCJA DLA WYKONAWCÓW WYPEŁNIANIA FORMULARZA JEDZ **WERSJA 2**
- g) Załącznik 7. FORMULARZ JEDZ - Jednolity Formularz Wykonawcy w formacie hml do wczytania do serwisu eESPD **WERSJA 1**

2) TOM II. KONTRAKT:

- a) Część 1. Akt Umowy - **WERSJA 4**
- b) **Część 2. Warunki szczególne Kontraktu FIDIC z „Kartą Gwarancyjną”- WERSJA 4**
- c) **Część 3 - NIE DOTYCZY (JEST TO DOKUMENT ORYGINALNY SIDIR)**

3) TOM III. Opis Przedmiotu Zamówienia (OPZ)

PROGRAM FUNKCJONALNO UŻYTKOWY, **WERSJA 3**

Załącznikami do niniejszej informacji są:

- 1) TOM II.SIWZ WZÓR UMOWY (KONTRAKT) wersja 4
- 2) ZAŁĄCZNIK 3. (do SIWZ IDW) FORMULARZ CENOWY wersja 3
- 3) WYTYCZNE NFOŚiGW w sprawie uwzględnienia adaptacyjności do zmian klimatu w projekcie budowlanym "PORADNIK PRZYGOTOWANIA INWESTYCJI z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe"

Z poważaniem

 PRZÉZES ZARZĄDU
 mgr inż. Kazimierz Puchan